

DET KONGELIGE
LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENT

Statsråden

Stortingets presidentskap
Karl Johans gt. 22
0026 OSLO

Deres ref
200802920

Vår ref
200801671-TGJ -2

Dato
20.10.2008

Spm. nr 72 til skriftlig besvarelse fra stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr - likestilling av produsenter av vegetarmat og animalsk mat

Jeg viser til spørsmål fra stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr, der representanten hevder at produsenter og importører av vegetarmat diskrimineres i forhold til produsenter av animalske varer, og ber om at disse varegruppene likestilles.

Det er for det første ikke uten videre klart hva representanten Asmyhr legger i uttrykket "produsenter og importører av vegetarmat".

Den vanligste definisjonen av vegetarmat er all mat som ikke er av animalsk opprinnelse. I tillegg er det noen varianter der melk og eggprodukter også kan aksepteres. Jeg tar her utgangspunkt i den snevreste definisjonen. Jeg vil videre skille mellom produsenter og importører, da dette i liten grad dreier seg om en og samme gruppe.

Videre må det bero på en misforståelse når representanten synes å mene at den totale mengden tilskudd til en produksjon i seg selv er et mål på om den diskrimineres eller ikke.

Departementet har i en rekke proposisjoner redegjort detaljert for utformingen av virkemiddelbruken i landbrukspolitikken. De viktigste økonomiske virkemidlene er priser, som igjen avhenger av tollvernet, samt ulike produksjonstilskudd over jordbruksavtalen.

Utformingen av tilskuddsystemet i norsk landbrukspolitikk tar utgangspunkt i en

vurdering av både produksjonsvilkår, priser og markedsinntekter, produksjonskostnader, strukturelle og distriktmessige forhold med mer. Virkemidlene utformes på en helhetlig måte med sikte på å nå de målene som Stortinget har satt for landbrukspolitikken. Å vurdere mengden budsjettstøtte isolert gir liten mening. At tilskudd pr. dekar, pr. dyr eller pr. kg nødvendigvis vil gi mer i samlet tilskudd til store enn til små produksjoner, bør også være vel kjent.

Norge er et land der forholdene ligger best til rette for grasproduksjon i store områder. Derfor vil husdyrproduksjonene dominere, rett og slett fordi det mange steder ikke er annen produksjon som er hensiktsmessig. Likevel har vi et betydelig støttenivå også til frukt- og grøntproduksjon, spesielt i mer marginale områder. Areal- og kulturlandskapstilskuddet til grønnsaker i sone 7 (for inntil 60 dekar lengst i nord) er for eksempel 1.689,- kroner pr. dekar, mens det samme tilskuddet for gras er 455,- kroner pr. dekar (for inntil 200 dekar). I sentrale områder er tilskuddene lavere, men vi har ingen indikasjoner på at økonomien samlet sett er spesielt dårlig innenfor grøntproduksjonene sammenlignet med husdyrproduksjoner.

Når det gjelder import, har det norske tollvernet som formål å beskytte de produksjoner vi har i Norge på en slik måte at vi kan opprettholde en lønnsom produksjon. Dette gjør oss videre i stand til å produsere de varene det er grunnlag for i Norge, å ha landbruksproduksjon over hele landet, og bidra til matvaresikkerheten ved å opprettholde jordbruksarealene.

For frukt- og grøntprodukter har vi derfor kun tollvern for de produkter vi har produksjon av, og i de perioder av året markedet tilbys norske produkter. Det vil si at vi har nulltoll for en rekke vegetabiliske produkter som soya, ris, sukker, sitrusfrukter med mer. Likeledes er det også nulltoll i perioder av året for en rekke frukt- og grøntprodukter som har begrenset norsk sesong. I det siste året har også verdensmarkedsprisen på korn vært så høy at det heller ikke her har vært beregnet toll ved innførsel til Norge. For husdyrproduktene derimot, har vi et kostnadsnivå i produksjonen som gjør at produksjonen må beskyttes av et relativt høyt tollvern.

Statens landbruksforvaltning opplyser og det burde være vel kjent, at tollsatsene generelt er forholdsvis langt lavere for grønnsaksprodukter enn for kjøttprodukter. For grønnsaksprodukter kan det i tillegg søkes om ytterligere tollnedsettelse. Statens landbruksforvaltning har i 2008 behandlet flere søknader om tollnedsettelse for konserverte grønnsaker/konserverte grønnsaksblandinger der tollsatsen har blitt satt til 1,50 kr/kg.

Generelt har vi ikke støtteordninger til bearbeiding av landbruksvarer. Råvarekostnadene er derfor den eneste faktoren som er påvirket av norsk landbrukspolitikk og som samtidig kan virke inn på et eventuelt konkurranseforhold mellom animalske og vegetabiliske bearbeidede produkter. Videre er det slik at vegetarprodukter som for eksempel er produsert med henblikk på å være substitutter

for kjøtt, blir ilagt toll på basis av tollene på de *råvarene* de inneholder. Det vil derfor eventuelt måtte være andre kostnader i bearbeidingen som kan forskyve konkurranseforholdet, dvs. kostnader som ikke påvirkes av landbrukspolitikken.

Konklusjonen er derfor det motsatte av hva representanten Asmyhr antyder i sitt spørsmål. Norsk landbrukspolitikk innebærer samlet sett at ikke-animalske produkter relativt sett blir billigere enn de animalske. Dette er trolig også en medvirkende årsak til at Norge har et relativt lavt forbruk av kjøtt per person sammenlignet med mange andre land, og for eksempel et klart høyere forbruk av sitrusfrukter enn Sverige. Dette forholdet vises også gjennom norske forbrukeres grensehandel av matvarer. Her er det alt vesentlig kjøtt som handles, i tillegg til tobakk og alkoholholdige produkter, og i svært liten grad frukt og grønt.

Med hilsen

Lars Peder Brekk